MAPA SEVERNÍ OBLOHY – SRPEN 2026

1. 8. ve 24.00 SELČ
15. 8. ve 23.00 SELČ
30. 8. ve 22.00 SELČ

Platí na celém území ČR

Pozice planet v mapce vyneseny k 15. dni v měsíci.

PLANETY

Merkur	počátkem měsíce ráno nízko nad severovýchodem
Venuše	večer nízko nad jihozápadem
Mars	ve druhé polovině noci nad východním obzorem
Jupiter	koncem měsíce ráno nad severovýchodem
Saturn	po většinu noci kromě večera
Uran	ve druhé polovině noci
Neptun	po většinu noci kromě večera

ZAJÍMAVOSTI NA OBLOZE

2. Merkur v maximální západní eleongaci (19,4° od Slunce)
3. Měsíc v konjunkci s Neptunem (3,9°) a Saturnem (5,3°)
6. Měsíc v poslední čtvrti (02.21 UT)
7. Měsíc v konjunkci s Uranem (4,5°)
9. Měsíc v konjunkci s Marsem (3,9°) a Cereou (1,4°)
10. Měsíc v perigeu (nejblíže Zemi – 363 265 km)
11. Měsíc v konjunkci s Merkurem (1,2°)
12. Planetka č. 349 Dembowska v opozici se Sluncem (9,8^{m})
12. Měsíc v novu (17.37 UT) – zatmění Slunce v ČR viditelné jako částečné (viz druhá strana mapky)
13. Maximum meteorického roje Perseid
15. Venuše v maximální východní elongaci (45,9°od Slunce)
15. Merkur v konjunkci s Jupiterem (0,5°)
16. Měsíc v konjunkci s Venuší (2,2°)
20. Měsíc v první čtvrti (02.46 UT)
22. Měsíc v apogeu (nejdále od Země – 404 678 km)
27. Merkur v horní konjunkci se Sluncem
28. Měsíc v úplňku (04.19 UT) – částečné zatmění Měsíce v ČR částečně viditelné na ranní obloze nad západem
28. Planetka č. 9 Metis v opozici se Sluncem (9,3^{m})
30. Měsíc v konjunkci s Neptunem (3,8°)
31. Měsíc v konjunkci se Saturnem (5,9°)

Všechny časové údaje uvedeny ve Světovém čase (UT).
Středoevropský letní čas (SELČ) = UT+2 h
Aktuální mapky na následující měsíc naleznete volně ke stažení vždy na počátku měsíce na ***www.udalosti.astro.cz***

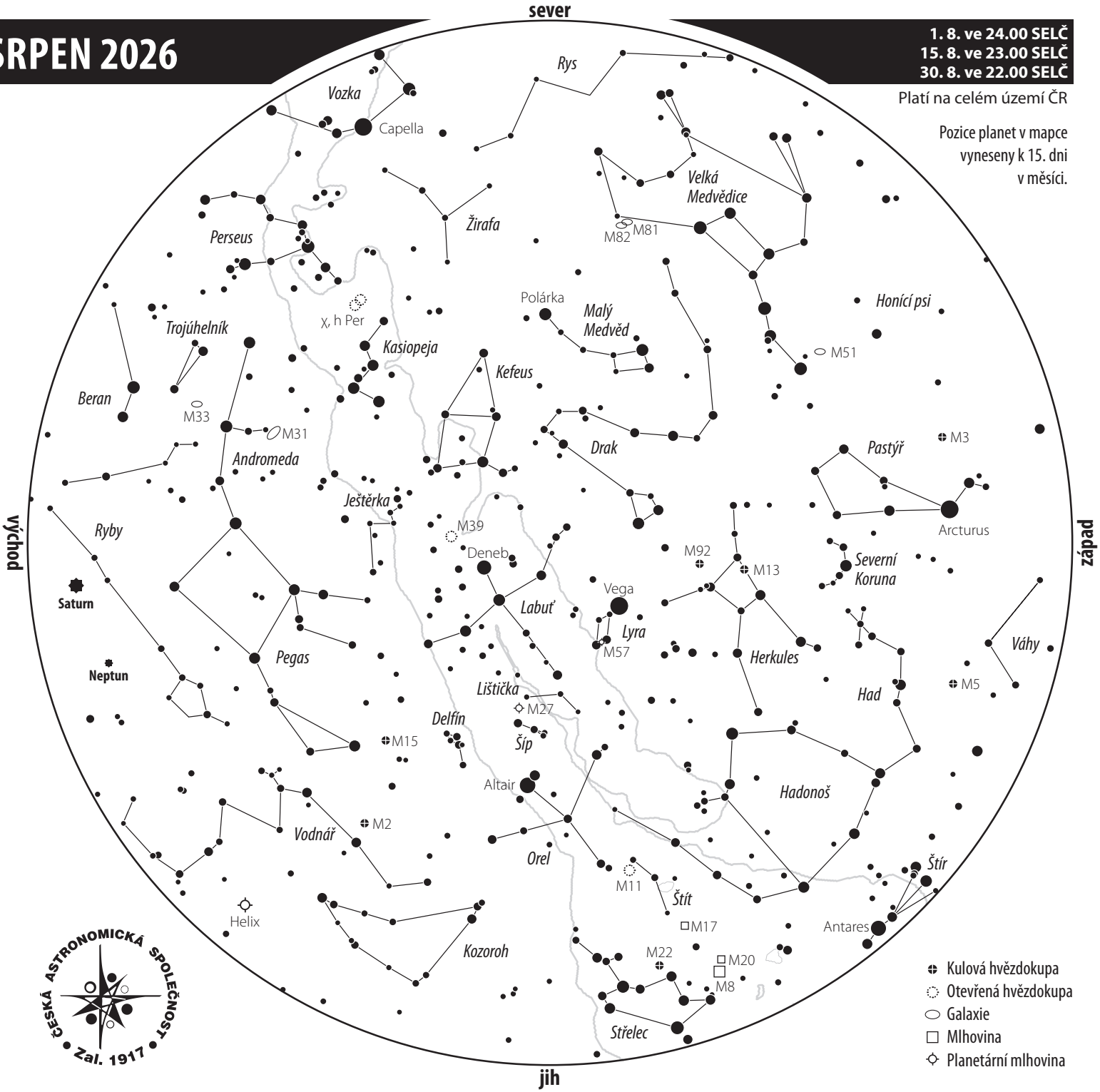

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – VHODNÉ OBJEKTY PRO AMATÉRSKÁ POZOROVÁNÍ – SRPEN 2026

Srpen 2026 nám nabízí tolik zajímavých úkazů k pozorování, že se některým budeme věnovat bohužel jen velmi stručně. Opět máme šanci spatřit **všechny planety**, ovšem nikoliv v průběhu jedné noci. **Merkur** bude viditelný ráno velmi nízko nad severovýchodním obzorem během první poloviny měsíce. **Venuše** je stále na obloze večerní, ale už jen relativně nízko nad západem. **Mars** lze pozorovat ve druhé polovině noci nad východním obzorem. **Jupiter** se vynoří ráno před svítáním až na konci měsíce. **Saturn** s **Neptunem** jsou viditelné většinu noci kromě večera a **Uran** ve druhé polovině noci. Ráno 9. 8. nastane konjunkce Měsíce s Marsem a trpasličí planetou **Ceres**, další těsná konjunkce Merkuru s Jupiterem nastane ráno 15. 8. velmi nízko nad obzorem – nejtěsnější přiblížení obou těles bude viditelné teleskopicky na denní obloze kolem poledne. Dobré podmínky pro pozorování dalekohledem na ranní obloze má již také Saturn, jehož prstenec se pomalu rozevírá. **Perseidy** mají letos maximum předpovězené na 13. 8. kolem 4 hodin. Průměrná hodinová frekvence v maximu je až 100 meteorů. Nejvyšší aktivitu roje lze tedy očekávat v druhé polovině noci 12./13. srpna, přibližně mezi 2. a 5. hodinou SELČ. **Jasná supernova** s označením SN 2026sqf v galaxii NGC 3310 stále zvolna zjasňuje (cca 11 mag) a je již v dosahu i malých dalekohledů (10 cm). Hlavním lákadlem je však **zatmění Slunce** 12. 8., které bude v ČR vidět jako výrazné částečné zatmění, bohužel však nízko nad obzorem před západem Slunce. Druhé zatmění bude částečné **zatmění Měsíce**, které bude viditelné nad ránem 28. 8. také nízko nad obzorem a pouze do poloviny svého průběhu.

ČÁSTEČNÉ ZATMĚNÍ SLUNCE 12. 8. 2026 V ČR – VÝBĚR POZOROVACÍHO STANOVIŠTĚ

Okamžik, kdy Měsíc začne zakrývat sluneční disk (tzv. I. kontakt) nastane nad západem v 19 hodin a 19 minut letního času (pro Prahu) **ve výšce asi 9° nad obzorem**. Jak bude Slunce klesat k obzoru, bude Měsíc zakrývat stále větší část. Maximální fáze zatmění se odehraje **pouhé 2° nad SZZ obzorem**. Je tedy velmi důležité mít volný výhled západním směrem až k horizontu bez překážek, zástavby či stromů. Ideální je vyvýšené místo někde na kopci.

Slunce pro 15° E a 50° N zapadá ve 20.24 SELČ na azimutu 294°.

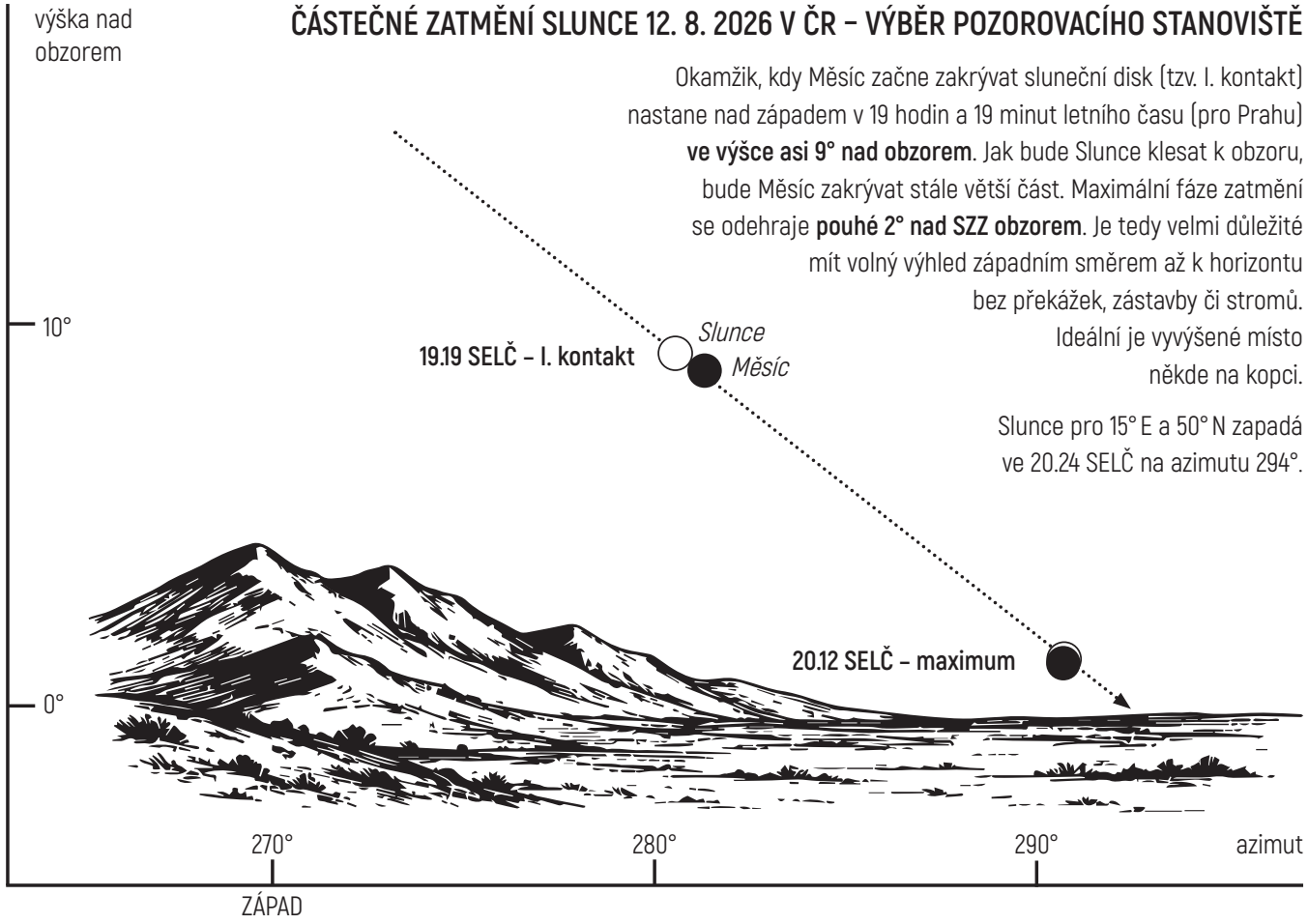

Pás totality, kde bude zatmění vidět jako úplné, dosahuje maximální šířky 294 km a prochází Severním ledovým oceánem, přes Grónsko, Atlantický oceán a západní pobřeží Islandu směrem k pozorovatelsky velmi atraktivnímu Španělsku a končí ve Středozemním moři za Baleárskými ostrovy, kde zatmění proběhne jen nízko nad obzorem.

Tabulka uvádí časy I. kontaktu (začátek vstupu Měsíce před sluneční kotouč) a maximální fáze pro vybraná města v ČR.

Při pozorování úkazu je třeba si chránit oči speciálními brýlemi či filtry (obyčejné sluneční brýle nebo staré diskety nestačí!). Použitelný je krátkodobě rovněž svářečský filtr minimálně denzity 13, lépe 14. Pozorování přes dalekohled je ještě nebezpečnější – opět je třeba mít speciální dalekohled či certifikovaný filtr pro pozorování Slunce.

Místo	I. kontakt	Maximum
Střed ČR (50° N, 15° E)	19:19,5 SELČ	20:11,7 SELČ
Brno	19:20,4 SELČ	pod obzorem
České Budějovice	19:21,2 SELČ	20:13,5 SELČ
Hradec Králové	19:19,0 SELČ	20:11,1 SELČ
Ostrava	19:19,1 SELČ	pod obzorem
Plzeň	19:20,1 SELČ	20:12,7 SELČ
Praha	19:19,4 SELČ	20:11,8 SELČ
Ústí nad Labem	19:18,5 SELČ	20:11,1 SELČ